

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
33/13. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2013. március 19.

A főtanácsnok indítványa a C-584/10. P., C-593/10. P. és C-595/10. P. sz.
egyesített ügyekben
Bizottság, Tanács és Egyesült Királyság / Y. A. Kadi

Y. Bot főtanácsnok azt javasolja, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a Törvénszék Kadi II. ítéletét

*A főtanácsnok szerint a Törvénszék által gyakorolt felülvizsgálat természete nem megfelelő a
terrorizmus elleni küzdelem területén*

A Törvénszék 2005-ben hozta meg az első ítéleteit¹ a terrorizmus elleni küzdelem keretében meghozott aktusokról, megállapítva hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa intézkedéseit végrehajtó európai rendeletek **nagyrészt nem tartoznak bírósági felülvizsgálat alá.**

2008-ban a Bíróság², megállapítva, hogy annak ellenére, hogy **a közösségi bíróságoknak biztosítaniuk kell a közösségi jogi aktusok jogszerűségének főszabály szerint teljes felülvizsgálatát** – az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatait végrehajtó jogi aktusokat is beleértve – kimondta, hogy a nemzetközi megállapodásból eredő kötelezettségek nem sérthetik az alapvető jogok tiszteletben tartásának elvét. Ily módon a Bíróság megsemmisítette az Oszáma bin Ládennel összekötötetésben álló egyes személyekkel szemben meghatározott korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló rendeletet³, amennyiben ez a rendelet számos olyan alapvető jogot megsértett, amely Yassin Abdullah Kadi a közösségi jog alapján illeti meg. A Bíróság megállapította, hogy az Egyesült Nemzetek révén létrejött nemzetközi jogrendet szabályozó elvekből nem következik valamely uniós jogi aktus joghatóság alóli mentessége.

A Törvénszék, a Bíróság Kadi-ítéletének értelmezése alapján megsemmisítette⁴ a Bizottságnak a Y. A. Kadi pénzeszközeinek befagyasztását fenntartó⁵, új rendeletét, mivel úgy vélte, hogy biztosítania kell e jogi aktus jogszerűsége **teljes és alapos bírósági felülvizsgálatát.**

A Bizottság, a Tanács és az Egyesült Királyság a jelen fellebbezésekben támadták meg az utóbbi ítéletet.

A ma ismertetett indítványában Y. Bot főtanácsnok emlékeztet arra, hogy a Bíróság már kifejtette, hogy anélkül, hogy megkérdőjelezné a Biztonsági Tanács valamely határozatának a nemzetközi jog szintjén meglévő elsőbbségét, a közösségi intézményeket az Egyesült Nemzetek intézményei irányában kötelező tiszteletnek nem lehet következménye a közösségi jogi aktus jogszerűségének az alapvető jogokra tekintettel történő felülvizsgálatának hiánya, még akkor sem, ha az uniós intézmények csak csekély mozgástérrel rendelkeznek a nemzetközi jog végrehajtására. A

¹ A Törvénszék által a T-306/01. sz. és további ügyekben 2005. szeptember 21-én hozott ítéletek, köztük a Kadi I. (T-315/01. sz.) néven ismert ítélet (lásd még a 79/05. sz. sajtóközleményt).

² A Bíróság C-402/05. P. és C-415/05. P. sz., Kadi egyesített ügyekben 2008. szeptember 3-án hozott ítélete (lásd még a 60/08. sz. sajtóközleményt).

³ Az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida [helyesen: al-Kaida] hálózattal és a Tálibánnal összekötötetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító [helyesen: korlátozó] intézkedések bevezetéséről, valamint a 467/2001/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2002. május 27-i 881/2002/EK tanácsi rendelet (HL L 139., 9. o.; magyar nyelvű kiadás 18. fejezet, 1. kötet, 294. o.)

⁴ A Törvénszék T-85/09. sz., Kadi II. ügyben 2010. szeptember 30-án hozott ítélete (lásd még a 95/10. sz. sajtóközleményt).

⁵ Az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida [helyesen: al-Kaida] hálózattal és a Tálibánnal összekötötetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító [helyesen: korlátozó] intézkedések bevezetéséről szóló 881/2002/EK tanácsi rendelet 101. alkalommal történő módosításáról szóló, 2008. november 28-i 1190/2008/EK bizottsági rendelet (HL L 322., 25. o.).

főtanácsnok szerint nem képzelhető el, hogy a Bíróság megváltoztassa a döntését, amelyben megtagadta, hogy valamely uniós jogi aktust, így a megtámadott rendelet, joghatóság alóli mentességben részesítse.

A főtanácsnok úgy véli, hogy miután a Kadi-ítéletében a Bíróság lefektette a bírósági felülvizsgálat elvét, ezt követően tisztázni kell ezen elv körvonalait. A Törvényszék érvelését elemezve a főtanácsnok számos, e bíróság által elkövetett hibára mutat rá. Úgy véli, hogy a Bíróság a Kadi-ítéletben lefektette ugyan a bírói felülvizsgálat elvét, azonban egyáltalán nem határozta meg annak természetét.

A főtanácsnok véleménye szerint számos indok szól az ellen, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítéletben megkövetelthez hasonló bírósági felülvizsgálatot fogadjanak el szabályként. Ezek az indokok a következőkre vonatkoznak: a szóban forgó intézkedések megelőző jellegére, arra a nemzetközi összefüggésre, amelybe a megtámadott jogi aktus illeszkedik, a terrorizmus elleni küzdelem követelményeinek és az alapvető jogok védelme követelményeinek szükséges összehangolására, a Szankcióbizottság arra vonatkozó értékeléseinek politikai jellegére, hogy döntsön valamely személy vagy szervezet listára való felvételéről, valamint a Szankcióbizottság előtti eljárásban az utóbbi években – és különösen a Bíróság Kadi-ítélete óta – tapasztalható javulásra.

A főtanácsnok többek között megjegyzi, hogy a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó intézkedések biztosítási intézkedéseknek minősülnek, ezért a pénzeszközöket befagyasztják, de azokat nem kobozzák el. Ezenkívül ezek az intézkedések nem büntetőjogi szankcióknak minősülnek, hanem azokat a béke és biztonság világviszonylatban történő fenntartása érdekében fogadták el. Egyébiránt a szerződések számos rendelkezése szól a bírósági felülvizsgálat korlátozása, és az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikája terén az Unió olyan fellépése mellett, amely tiszteletben tartja az Egyesült Nemzetek fellépését.

A főtanácsnok megállapítja továbbá, hogy a Szankcióbizottság előtti eljárásban javulások történtek a védelemhez való jog tiszteletben tartása tekintetében. Ez a fejlődés az Egyesült Nemzetekben annak tudomásulvételét tanúsítja, hogy a titoktartási követelmények ellenére a felvételi és a törlési eljárásokat innentől kezdve megfelelő tájékoztatási szinten kell teljesíteni, hogy azoknak az érintett személlyel való közlését ösztönözni kell, és azok indokolását megfelelően alá kell támasztani.

E tényekre tekintettel a főtanácsnoknak az a véleménye, hogy a Szankcióbizottságnál a felvételi és a törlési eljárás megfelelő garanciákkal rendelkezik ahhoz, hogy az uniós intézmények vélelmezhessek az e fórum által hozott határozatok megalapozottságát. Ennélfogva az uniós bíróságnak nem kell alapos felülvizsgálatot gyakorolnia a listára való felvétel megalapozottsága tekintetében azon bizonyítékok és információk alapján, amelyeken a Szankcióbizottság értékelései alapulnak, hanem csak azt kell biztosítani, hogy az Unióban történő listára való felvétel ne alapulhasson olyan indokoláson, amely nyilvánvalóan elégtelen és téves.

A főtanácsnok ezt követően javaslatokat fogalmaz meg azon bírósági felülvizsgálatra vonatkozóan, amelyet a Szankcióbizottság határozatait végrehajtó uniós jogi aktusok fölött kellene gyakorolni.

A főtanácsnok szerint **a megtámadott aktus formális és eljárási szempontjainak szokásos bírósági felülvizsgálat tárgyát kell képezniük** (a *külső jogszerűsége*re vonatkozó felülvizsgálat). Az uniós bíróságnak alaposan felül kell vizsgálnia, hogy az aktust a védelemhez való jogot tiszteletben tartó eljárás alapján fogadták-e el. Az uniós bíróságnak így különösen azt kell megvizsgálnia, hogy közölték-e az érintettel a listára való felvétel indokolását, hogy elégséges-e ez az indoklás ahhoz, hogy az érintett megfelelően védekezhessen, hogy az érintett be tudta-e nyújtani a Bizottsághoz az észrevételeit, és hogy a Bizottság megfelelően figyelembe vette-e ezeket az észrevételeket. Az eljárásra vonatkozó követelmény ezen magas szintje biztosítja az alapvető jogok védelme és a terrorizmus elleni küzdelem megfelelő összehangolását.

Ezzel szemben **az indoklás megalapozottsága felett az uniós bíróságnak korlátozott felülvizsgálatot kell gyakorolnia** (a *belső jogszerűsége*re vonatkozó felülvizsgálat), és a

nyilvánvaló hiba fennállásának vizsgálatára kell korlátozódnia. Ugyanis a listára való felvétel célszerűségének értékelése a Szankcióbizottság feladata. Azon bizonyítékoknak és információknak a Bizottság és az uniós bíróság általi vizsgálata, amelyek alapján ez a bizottság az indokolást megfogalmazta, véleményem szerint nem követelhető meg a védelemhez való jog és a hatékony bírói jogvédelemhez való jog alapján.

A fenti megállapítások egészére tekintettel a főtanácsnok azt javasolja, hogy a Bíróság adjon helyt a fellebbezésnek, és helyezze hatályon kívül a Törvényszék 2010. szeptember 30-i ítéletét.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

Emlékeztető: A Törvényszék ítéletével vagy végzésével szemben a Bírósághoz lehet fellebbezni, kizárólag jogkérdésekben. A fellebbezésnek főszabály szerint nincs halasztó hatálya. Ha a fellebbezés elfogadható és megalapozott, a Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék határozatát. Ha a per állása megengedi, a Bíróság a jogvitát maga is érdemben eldöntheti. Ellenkező esetben a Bíróság az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amely kötve van a fellebbezési eljárás során a Bíróság által hozott határozathoz.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:

„[Europe by Satellite](#)” ☐ ☎ (+32) 2 2964106